

PATVIRTINTA

Visagino socialinės globos namų
direktorius
2024 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr.3-61

VISAGINO SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ APSAUGOTO BŪSTO PASLAUGOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Apsaugoto būsto paslaugos teikimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) reglamentuoja Visagino socialinės globos namų (toliau – Globos namai) apsaugoto būsto paslaugos suaugusiems darbingo amžiaus asmenims, turintiems proto ir (ar) psichikos negalią, teikimo principus, sąlygas, apgyvendinimo tvarką.

2. Apsaugoto būsto paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas suaugusiems asmenims, turintiems psichikos ar proto negalią, gyventi bendruomenėje ir siekti optimalaus savarankiško funkcionavimo visuomenėje, teikiant paslaugas.

3. Apsaugoto būsto paslauga – socialinės priežiūros paslauga ir gyvenamosios vietos suteikimas bendruomenėje, iki 4 dalinai savarankiškų suaugusių asmenų su negalia, derinant tai su individualia atvejo vadybininko (socialinio darbuotojo) pagalba ir kitomis paslaugomis bendruomenėje, padedančiomis plėtoti ir palaikyti asmenų socialinius ir savarankiško gyvenimo įgūdžius, siekiant visiško jų savarankiškumo.

4. Apsaugoto būsto paslauga yra organizuojama ir teikiama vadovaujantis Socialinių paslaugų įstatymu, Vyriausybės nutarimais, Socialinių paslaugų katalogu, Socialinės globos normų aprašu ir kitais teisės aktais reglamentuojančiais apsaugoto būsto paslaugos teikimą.

5. Apsaugoto būsto paslaugos gavėjai suaugę asmenys turintys psichikos ir/ar proto negalią, kuriems nustatytas poreikis gauti pagalbą: elgesio, sveikatos priežiūros ir saugumo, savi priežiūros ir savitvarkos gyvenamoje aplinkoje, ryšių palaikymo su išorine aplinka, finansų valdymo, dienotvarkės srityse.

6. Socialinio darbuotojo (individuali atvejo vadybininko) pagalba teikiama suaugusiems darbingo amžiaus asmenims su negalia, užtikrinant pagalbą mažiausiai 1 val. individualių konsultacijų per savaitę ir galimybę, bet kuriuo paros metu susisiekti su darbuotoju, bei asmuo

įtraukiamas į reguliarias, tęsines paslaugas mažiausiai 1 kartą per savaitę individualiai ir grupėje bendruomenėje.

7. Apsaugoto būsto paslaugų teikimo bendrieji principai:

7.1 Individualus požiūris į asmenį. Teikiant paslaugą, remiamasi nuostata, kad kiekvienas asmuo yra unikalus, todėl su kiekvienu dirbama individualiai, atsižvelgiant į konkretaus žmogaus poreikius, interesus, išsilavinimą, patirtį, stipriąsias asmens savybes bei galimybes.

7.2. Paslaugos gavėjo apsisprendimas - paslaugos gavėjas turi realią pasirinkimo laisvę kur gyventi, su kuo gyventi bei apsigyvena ten, kur užtikrinamas jo savarankiškumas.

7.3. Lokalus apgyvendinimas –paslaugos gavėjai yra integrali vietinės bendruomenės dalis kaip ir visi kiti gyventojai.

7.4. Paslaugos gavėjo savarankiškumas - skatinama atkurti, ugdyti ir palaikyti kasdienius savarankiško gyvenimo įgūdžius siekiant maksimalaus asmens savarankiškumo.

7.5. Įgalinimas – galios įgijimas siekiant didinti asmenų ir grupių galimybes aktyviai veikti ir kontroliuoti savo gyvenimą.

II ASMENŲ APGYVENDINIMO TVARKA

8. Apsaugoto būsto paslauga prioritetine tvarka skiriama Visagino socialinės globos namų paslaugų gavėjams atsiradus galimybei, kitiems darbingo amžiaus neįgaliems asmenims.

9. Dėl apsaugoto būsto paslaugų gavimo, teikimo ar keitimo paslaugų gavėjas, ar kitas asmuo padedantis priimti sprendimus gali teikti prašymą globos namų direktoriui. Sprendimą dėl apsaugoto būsto paslaugų skyrimo, teikimo ir keitimo globos namų direktorius.

10. Apsaugoto būsto paslaugų tiekėjas ir paslaugų gavėjas ar kitas asmuo padedantis priimti paslaugų gavėjui sprendimus, rūpintojas pasirašo sutartį, kurioje numatytos Apsaugoto būsto paslaugos teikimo sąlygos, teikimo laikas, abiejų šalių teisės, pareigos, atsakomybė ir kitos sąlygos. Sutartis sudaroma prieš pradedant asmeniui teikti apsaugoto būsto paslaugą. Sutarties turinys yra aiškus, suprantamas, nedviprasmiškas. Sutarties papildymai/pakeitimai ar nutraukimas yra užfiksuotas sutartyje ir asmens bylos dokumentuose. Sutartis, jos papildymo/pakeitimo ar nutraukimo kopijos perduodamos globos namų direktoriui ir paslaugų gavėjo socialiniam darbuotojui (atvejo vadybininkui).

11. Paslaugų gavėjas jam priimtina forma iki sutarties pasirašymo yra supažindintas su apsaugoto būsto paslaugų teikimo vidaus tvarkos taisyklėmis paslaugų gavėjams ir/ar kitais dokumentais, reglamentuojančiais apgyvendinimo paslaugų sąlygas. Informacija apie tai užfiksuota sutartyje ar kituose asmens bylos dokumentuose.

12. Asmuo už teikiamas apsaugoto būsto paslaugas moka pagal Lietuvos Respublikos Socialinių paslaugų įstatymą ir Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 583 „Dėl mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“, atsižvelgiant į negalią, tačiau neviršijant 20 procentų asmens gaunamų pajamų.

13. Asmenims, apsigyvenusiems apsaugotame būste, suteikiama gyvenamoji vieta tam tikru adresu ir paslaugą gaunantis asmuo yra pridedamas paslaugos gavimo vietoje, kurioje teikiama paslauga.

14. Asmens duomenys kaupiami ir saugomi pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus.

III DOKUMENTAI REIKALINGI APSAUGOTO BŪSTO PASLAUGOS TEIKIMUI

15. Asmuo, norėdamas gauti apsaugoto būsto paslaugą, turi turėti šiuos dokumentus:

15.1. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

15.2. neįgaliojo pažymėjimą;

15.3. specialiųjų poreikių nustatymo pažymą;

15.4. asmens socialinės globos poreikio vertinimą.

IV APSAUGOTO BŪSTO PASLAUGOS TEIKIMO TVARKA

16. Apsaugoto būsto paslaugos apima asmens apgyvendinimą, socialines paslaugas, kurios teikiamos bendruomenėje siekiant įgyvendinti asmens Individualų socialinės pagalbos planą.(toliau ISPP).

17. Apsaugoto būsto ir kitos socialinės paslaugos teikiamos atsižvelgiant į individualius asmens poreikius, sudarytus ISPP teikimo planus, jame išsikeltus tikslus, nustatytus terminus bendradarbiaujant su atvejo vadybininkais ir kitais paslaugų tiekėjais bendruomenėje.

18. Apsaugoto būsto paslaugų gavėjams socialinės paslaugos yra teikiamos bendruomenėje socialines (atvejo vadyba, socialinė rehabilitacija, dienos užimtumas, profesinė rehabilitacija ir pan.) ir kitas paslaugas (sveikatos priežiūros, teisinės ir pan.) teikiančiose įstaigose pagal specialisto (atvejo vadybininko) sudarytą individualų socialinės pagalbos planą. Socialinių paslaugų teikimas ir intensyvumas priklauso nuo paslaugų gavėjų individualių poreikių.

19. Apsaugoto būsto paslaugų tiekėjas sudaro sąlygas (galimybes) paslaugų gavėjui gauti individualias atvejo vadybininko konsultacijas apgyvendinimo vietoje. Esant poreikiui, atvejo

vadybininkui ir paslaugų gavėjui palaikyti abipusį ryšį telefonu ir/arba kitu nuotoliniu būdu elektroninio ryšio priemonėmis.

20. Užtikrinta paslaugų gavėjo apsaugą nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, pilietybės, sveikatos būklės, asmeninių savybių ir kita. Siekiant užtikrinti asmens saugumą, visi nelaimingi įvykiai, susiję su asmens sveikatos būklės pasikeitimais ar asmens teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys bei priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje.

21. Apsaugoto būsto paslaugų teikimo laikotarpiu, pasikeitus socialinėms aplinkybėms, ir/ar asmens sveikatos būklei, arba paslaugų gavėjui ir/ar rūpintojui išreiškus pageidavimą, tolimesnis apgyvendinimo paslaugų teikimas peržiūrimas atsižvelgiant į sudarytus ISPP ir ankstesnius asmens poreikių vertinimus bendradarbiaujant su paslaugų gavėjo atvejo vadybininku rūpintoju ir/ ar asmeniu padedančiu priimti sprendimus.

22. Dėl apgyvendinimo paslaugų (apsaugoto būsto) keitimo asmuo ar paslaugų tiekėjas gali teikti prašymą globos namų direktoriui. Kartu pateikia atliktą socialinio darbuotojo (atvejo vadybininko paslaugų gavėjo poreikių vertinimą, sudarytą ISPP, išvadas bei rekomendacijas. Sprendimą dėl apgyvendinimo (apsaugoto būsto) paslaugų keitimo priima globos amų direktorius.

23. Apsaugoto būsto paslaugos teikimo trukmė priklauso nuo individualių asmens poreikių, atsižvelgiant į jo gebėjimus. Paslauga gali būti teikiama neterminuotai arba iki tol, kol:

23.1. asmuo savarankiškai gebės gyventi savo namuose;

23.2. jei jam atsiranda būtinybė apsigyventi savarankiško gyvenimo namuose arba grupinio gyvenimo namuose;

23.3. jei jam atsiranda būtinybė gauti specializuotos globos ir slaugos paslaugas;

23.4. asmeniui nepageidaujant gauti paslaugas arba pageidaujant paslaugą gauti kitur arba paslauga teikiama visą likusį asmens gyvenimą, jam atsiranda būtinybė gauti intensyvesnes grupinio gyvenimo namus ar specializuotos globos ir slaugos paslaugas, atsižvelgiant į asmens poreikius ir integracijos galimybes.

24. Teikiant apsaugoto būsto paslaugas, pildoma dokumentacija, už kurią atsakingas socialinis darbuotojas (atvejo vadybininkas) teikiantis paslaugas bendruomenėje. Informacija apie paslaugų gavėjui teikiamas apgyvendinimo ir kitas socialines paslaugas fiksuojama asmens dokumentuose (ISPP).

25. Apsaugoto būsto paslauga teikiama primenant apie suplanuotas veiklas, jų vykdymo seką. Šis pagalbos intensyvumo lygis leidžia asmeniui laisvai dirbti, mokytis bei gauti paslaugas bendruomenėje.

26. Apsaugoto būsto paslauga yra skiriama savarankiškiems asmenims su negalia, kurie turi pakankamai įgūdžių ir gali išlaikyti tipišką savarankiško suaugusio asmens funkcionavimą, be specialistų pagalbos, tačiau dėl turimos negalios, turimi gebėjimai gali sutrikti, ir dėl to jiems reikalinga pagalba.

27. Apgyvandinimo apsaugotame būste paslaugos sudėtis:

- 1) informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas;
- 2) apgyvendinimas;
- 3) socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas;
- 4) kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir (ar) palaikymas, ir (ar) atkūrimas (savitvarka, asmens higiena, sveikos gyvensenos įgūdžiai, namų ruošos darbai, namų saugumas, švaros virtuvėje ir namuose palaikymas, maisto ruošimas, biudžeto planavimas, pinigų taupymas ir valdymas, naudojimasis banko paslaugomis, apsipirkimas, orientavimasis aplinkoje, naudojimasis viešuoju transportu ir kt.);
- 5) kitos paslaugos, reikalingos asmeniui pagal jo savarankiškumo lygį.

V SKYRIUS

PASLAUGAS TEIKIANTYS DARBUOTOJAI

28. Apsaugoto būsto suaugusiems asmenims su negalia paslaugas teikiantys specialistai:

28.1. Visas socialines paslaugas numatytas Individualiame socialinės pagalbos plane (ISPP), paslaugų gavėjui gaunančiam apgyvendinimo paslaugas apsaugotame būste, teikia socialinis darbuotojas (atvejo vadybininkas) dirbantis bendruomenėje.

28.2. Socialiniai darbuotojai (atvejo vadybininkai) ir/ar kiti specialistai teikiantys paslaugas asmenims, gaunantiems apsaugoto būsto paslaugas, negali dirbti asmenys, kuriuos su paslaugų gavėjais sieja giminystės ir/ar svainystės ryšiai.

29. Specialistai teikiantys paslaugas asmenims gyvenantiems apsaugotame būste turi būti reguliariai instruktuojami ar mokomi, kaip saugiai atlikti jiems pavestus darbus. Atsižvelgiant į tai, kad Socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-92 „Dėl Socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašo bei Socialinių darbuotojų atestacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta, kad visi socialinių paslaugų srities darbuotojai privalo tobulinti savo profesinę kompetenciją ne mažiau kaip 16 akademinį valandų per metus, rekomenduojama, kad namų darbuotojai dalyvautų įvairiuose mokymuose, seminaruose apie krizių intervencijų technikas, apie psichologinių, fizinių, socialinių, elgesio problemų turinčių psichikos ir/ar proto negalia sergančių asmenų ypatybes.

30. Dirbantiems su psichikos ir/ar proto negalia turinčiais asmenimis darbuotojams turi būti reguliariai organizuojamos supervizijos, kurių metu būtų galima aptarti darbo su psichikos ir/ar proto negalia turinčiais asmenimis atvejus ir problemas, konsultuojant profesinių santykių klausimais stiprinti darbuotojų profesinę kompetenciją, asmeninius ir komandinius gebėjimus.

31. Specialistams, dirbantiems su psichikos ir/ ar proto negalia turinčiais asmenimis, rekomenduojama reguliarios individualios ar grupinės supervizijos.

VI SKYRIUS

REIKALAVIMAI PATALPOMS

32. Apsaugoto būsto paslaugos gavėjui garantuojama saugi, gerai sutvarkyta ir tinkama paslaugos teikimo vieta bei aplinka. AB vieta yra nesunkiai pasiekiami visuomeniniu transportu. Rekomenduojama, kad atstumas iki maisto prekių parduotuvės ir/ar viešojo transporto stotelės ne daugiau kaip 1000 metrų, bei viešasis transportas kursuoja kiekvieną dieną.

33. Apsaugotame būste, namų aplinkoje, gyvena ne daugiau kaip 4 asmenys, gaunantys apsaugoto būsto paslaugas.

34. Apsaugoto būsto patalpos turi atitikti statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kitų) reikalavimus. Bendro naudojimo patalpos, gyvenamųjų patalpų bei kitų patalpų išplanavimas ir įrengimas atitiktų sveikatos apsaugos ministro patvirtintas higienos normas.

35. Paslaugos gavėjui užtikrinama kiek įmanoma saugi aplinka. AB gyvenamosiose ir bendro naudojimo patalpose turi būti įrengta dūmų dedektorius.

36. Apsaugoto būsto paslaugos gavėjas naudojasi kasdieniam gyvenimui būtinomis patalpomis, kuriose užtikrinamas jo privatumas ir orumas.

37. Apsaugoto būsto patalpos, t. y. gyvenamųjų kambarių, virtuvės, skirtos individualiam maisto gaminimui, asmens higienos patalpos (tualetas, dušas ar vonia), bendro naudojimo patalpos (laiptinės, koridoriai ir pan.) ir kita, pritaikytos gyvenimui ir būtiniems gyventojų poreikiams tenkinti.

38. Apsaugotame būste turi būti įrengtos šios patalpos: gyvenamoji (-osios) patalpa (-os), maisto gamybos patalpa ar virtuvė, tualetas, dušas ar vonia.

39. Gyvenamosios patalpos minimalus plotas vienam paslaugų gavėjui turi būti ne mažesnis kaip 5 kv. m.

40. Rekomenduojama kad gyvenamojoje patalpoje gyventų 1 asmuo, bet negali gyventi daugiau nei du asmenys (išskyrus atvejus, kai paslaugos gavėjai susiję giminystės ryšiais, ar kitaip suderinę savo interesus).

41. Gyvenamosios patalpos moterims ir vyrams įrengiamos atskirai, išskyrus atvejus, kai, atsižvelgiant į pageidavimus, viename kambaryje kartu gyvena paslaugų gavėjai, susiję giminystės ryšiais ar kitaip suderinę savo interesus.

42. Gyvenamojoje patalpoje turi būti kiekvienam paslaugų gavėjui skirti baldai (lova, spintelė, kėdė, spinta ar atskira uždara spintos dalis) ir minkštas inventorių (čiužinys, pagalvė, antklodė, paklodė, pagalvės ir antklodės užvalkalai, rankšluosčiai).

43. Gyvenamasis patalpas draudžiama įrengti rūsiuose, pusrūsiuose (cokoliniuose aukštuose).
44. Virtuvėje turi būti viryklė, plautuvė, šaldytuvas, spintelės, sukomplektuoti valgomieji indai ir įrankiai, atsižvelgiant į paslaugų gavėjų skaičių.
45. Virtuvėje įrenginiai, inventoriūs turi būti techniškai tvarkingi.
46. Asmens higienos patalpose turi būti: unitazas, šepetys unitazui valyti, tualetinis popierius, šiukšlių dėžė, praustuvė, vonia arba dušas (arba abu), pakabos rankšluosčiams, tualetu reikmenų lentynėlė, praustuvė, veidrodis.
47. Apsaugotame būste turi būti ne mažiau kaip viena veikianti skalbimo mašina, kurią paslaugų gavėjai galėtų naudoti savo rūbų skalbimui.
48. Apsaugoto būsto paslaugos gavėjo gyvenamasis kambarys sutvarkytas ir apstatytas, atsižvelgiant į asmens poreikius ir interesus, aplinka artima namų aplinkai. Asmeniui sudaryta galimybė turėti kambaryje savo baldų ir kitų asmeninių daiktų, jei tai nesudaro pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui. Tai numatyta Apsaugoto būsto vidaus tvarkos taisyklėse.
49. Paslaugos gavėjui sudarytos sąlygos (galimybė) saugiai laikyti savo asmeninius daiktus, jis gali užsirakinti savo asmenines gyvenamąsias patalpas, spintą ar spintelę, jeigu, įvertinus jo savarankiškumą, tai nesudaro pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui.
50. Jeigu apgyvendinami kartu keli giminystės ir/ar partnerystės ryšiais susiję paslaugų gavėjai, vienam asmeniui turi būti skiriama ne mažiau kaip 9 kv. m. naudingojo patalpų ploto. Į namų naudingąjį plotą įskaičiuojamas visų gyvenamųjų kambarių, miegamojo, virtuvių, asmens higienos patalpų, koridorių, įmontuojamų spintų ir kitų šildomų pagalbinių patalpų plotas.

VII BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

51. Apsaugoto būsto paslaugos teikiamos apgyvendinimo su parama paslaugų vietoje ir bendruomenėje privalo būti teikiamos atsižvelgiant į asmens su negalia poreikius, taikant atvejo vadybos metodą bei visapusišką požiūrį į asmenį, siekiant suteikti kuo daugiau savarankiškumo ir asmens dalyvavimo bendruomenėje/visuomenėje.